

MI ÚJSÁG NAGYVENYIMEN?

ÖNKORMÁNYZATI LAP

2023. december

*Legyen szeretetteljes
és meghitt a karácsonya
mindannyiunknak!*

*Szívből kívánok Önöknek békeességben,
egészségben, sikerekben és örömeiben gazdag 2024-es új esztendőt!*

Vargáné Kaiser Katalin
Nagyvénymén polgármestere

Mert adni jó....

Közeledik az esztendő vége. Advent fényei felvillannak a vasárnapi koszorúkon, s szép csendesen vezetnek minket Karácsony gyönyörű ünnepe felé. Gondolataink már a készülődés körül járnak, de közben azért vissza-vissza tekintgetünk a lassan magunk mögött hagyott esztendő történéseire. Volt részünk örömben, de fájdalommal teli veszteségben is. Vasárnap azonban a Remény gyertyája gyúlt. S ahogy ott álltunk, a nagyvénymeni nyugdíjasok által kínált forraltborral a kézben a Betlehem előtti nagy koszorú körül, a komótosan leereszkedő estében angyalszárnyak fuvallata rebbent. A Remény gyertyalángja átfestette, beszínezte a bánatot és felszárított a könnycseppeket, amit a piacépület

berugdalt ereszcsatornái, a leszakított falikút, a tenispálya kisházának összerugdalt és betört homlokzata, a leszakított biztosítékdoboz, a jégpálya kidöntött palánkja és a könyvtár ablakainak labdával rugdosása, a közlekedési táblák kidöntése, elhajlítgatása és a sok-sok elhajított szemét látványa

okozott nekünk. Mert vannak köztünk sokan, akik értik: adni jó... A Remény fényében ők ragyognak köztünk, akik ezt a 2023., nehéz esztendőt beszínezték az önzetlenség, a szeretet, a másokért vállalt áldozat és felelősség gyönyörű színeivel. Felsorolni itt e lapon mindüket, lehetetlen volna, mégis álljon itt néhány név az idei év Hősei közül: *Gászler Fecó, Balogh Dávid, Török Barsa, Kovács Richárd, Horváth János (Dagi)* valamint *Horváth Tamás*. Köszönjük!

Tájékoztatás a Nagyvenyim Nagyközség Önkormányzata által működtetett tanyagondnoki szolgálat működéséről, feladatairól

Tisztelt Lakosság!

Nagyvenyim Nagyközség Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgálat működtetését kezdte meg, mely elsősorban a külterületen élő családok, emberek segítségét hivatott szolgáltatni. A tanyagondnoki szolgáltatás területi és személyi hatálya kiterjed Nagyvenyim nagyközség külterületén és egyéb belterületi lakott helyén (Mélykútpusztá) életvitelszerűen élő, és ott lakcímmel rendelkező személyekre. Természetesen a belterületen élő lakosok is számíthatnak a tanyagondnok segítségére, úgy a közösségi életben, mint a sport, a kulturális, illetve az egyesületek munkáját elősegítő, támogató tevékenységekben.

A Tanyagondnoki Szolgálat célja a külterületi, vagy egyéb belterületi lakott helyek intézmény-hiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhí-

tése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alap-szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükség-

letek teljesítésének segítése. Ez a gyakorlatban a szállításban való közreműködést, a szolgáltatás „házhozszállítását” jelenti indokolt esetekben. A szolgálat működése kiterjed a gyermekek óvodába, iskolá-

ba, rendezvényekre, sport-, és egyéb versenyekre, rendezvényekre szállítására is.

A tanyagondnok az intézményekkel is kapcsolatban van, az óvoda, a bölcsőde, az általános iskola, a művelődési ház és könyvtár is számíthat segítő közreműködésére. Részt vesz a közösségi és egyéb rendezvényeken is, azok szervezésében, előkészítésében, illetve lebonyolításában segít.

A Tanyagondnoki Szolgálat Szakmai Programja és a működését szabályozó 6/2021. (V.13.) önkormányzati rendelet megtalálható a www.nagyvenyim.hu oldalon.

Pásztor Ferenc tanyagondnok elérhetősége:

Nagyvenyim, Fő u. 43.
Tel: 06-25-506-213
Mobil: 06/30-157-0223
E-mail: tanyagondnok@nagyvenyim.hu

Bemutatkozik Pásztor Ferenc tanyagondnok

Immáron harminchárom éve lakom Nagyvenyimen, három fiúgyermekem ezen a településen nőtt fel, itt jártak óvodába, iskolába.

Ennek okán bátran kijelenthetem, hogy a településen lakókat jól ismerem, és ez viszont is igaz lehet.

Feleségem lokálpatrióta, olyannyira, hogy a Táncsics utcában az akkori családi házukban látott napvilágot. Jelenleg is Nagyvenyimen élünk, aktív részesei vagyunk a település életének.

Kérdés esetén forduljanak hozzám bizalommal!

Pásztor Ferenc

Tájékoztató ásott- és fűrt kutakról

Ahogy arról az előző lapszámban is tájékoztattam a Tisztelt Lakosságot, a Parlament elfogadta a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény kútamnesztia néven emlegetett módosítását.

A vízkészletvédelmi országtérkép elkészült, elérhető a <https://geoportal.vizugy.hu/vizkeszletvedelem/> internetes oldalon. A térkép értelmében Nagyvenyim szinte teljes területe vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentes terület, ez alól csak a Bernátkúton található férfi börtön, a Mélykútpusztán található női börtön és a vízkészletvédelmi országtérképen Mélykútpusztai tanyák néven jelzett kisebb terület képez kivételt, amelyet vízkészletvédelmi szempontból kockázatos területnek minősítettek.

Ez azt jelenti, hogy a **kockázatmentesnek minősített területen** (azaz Nagyvenyim területének nagy részén) a háztartási vízigényt biztosító, **2024. január 1-jét megelőzően létesített kút jogszerűnek minősül**, amennyiben annak talpmélysége nem haladja meg az 50 m-t, tehát a kút tulajdonosának tennivalója nincs.

A **kockázatmentesnek minősített területen** a háztartási vízigényt biztosító, **2024. január 1-jét követően létesít-**

tett kút létesítését nem kell bejelenteni, amennyiben annak talpmélysége nem haladja meg az 50 m-t.

A vízkészletvédelmi szempontból fent körülírt **kockázatos területeken** a háztartási vízigényt biztosító 50 m talpmélységet meg nem meghaladó, **2024. január 1. előtt létesített kút szintén jogszerűnek minősül**, azaz nem kell sem bejelenteni, sem vízjogi engedélyt kérni. A vízkészletvédelmi szempontból **kockázatos területen 2024. január 1. után létesíteni kívánt** 50 m talpmélységet meg nem meghaladó, háztartási vízigényt biztosító **kutat előzetesen be kell jelenteni** a Katasztrófavédelmi Igazgatóságához.

Fentiek értelmében Nagyvenyim vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentes területén a háztartási vízigényt kielégítő, 50 méter talpmélységet meg nem meghaladó kút létesítőjét, üzemeltetőjét semmilyen kötelezettség nem terheli.

A mezőgazdasági öntözési célú kutakra eltérő szabályok vonatkoznak, amelyre vonatkozó tájékoztatót a <https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/7336-ontozo-es-haztartasi-kutak-engedelyezesevel-bejelentesevel-kapcsolatos-utmutato/file> oldalon található.

Takácsné dr. Gécs Anita jegyző

Belterületi csapadékvíz rendezés II. ütem

TOP-2.1.3-16-FE1-2021-00031

A vízgazdálkodás különös fontossággal bír Magyarország számára, úgy az alapvető életkörülmények biztosítottasága, mint a klímaváltozásnak való kitettség, illetve alkalmazkodási képesség (reziliencia) vonatkozásában. Ezen a területen már rövid távon, és az átlagember számára is érzékelhető vált és válik a változás jellege, kedvezőtlen iránya és nagysága is. Vizeink, tavaink, folyóvizeink, földalatti vízkészleteink és felszíni, talajvíz- és csapadékeredetű vizeink mennyiségi és minőségi állapota közvetlen és közvetett hatásokkal bírnak ránk nézve, a környezetünk és az ökoszisztéma állapotára.

Kezelnünk kell egyrészt - az elmúlt időszakban egyre súlyosbodó - vízhiánnyal és víztöbblettel kapcsolatos problémákat, továbbá gondoskodni kell az árvízi védekezésről és a hirtelen, özönvíz-szerűen lezúduló csapadék következtében kialakuló elöntések és villámárvizek elhárításáról.

Az emberi életkörülmények, a vízkörforgás, a mezőgazdasági és ipari termelés oldalán pedig a fellépő vízhiány súlyosságának enyhítése céljából elengedhetetlen a mielőbbi gyors cselekvés. A természetes csapadék helyben tartása és az ivóvíz takarékos fogyasztás minden szinten (gazdálkodók, lakosság, települések) kiemelt jelentőségű.

Nagyvenyim település csapadékvíz-elvezetési rendszere az utcákban található nyílt árkos-, helyenként zárt csapadékvíz-elvezetésre és helyben szikkasztásra, valamint a befogadóba csatlakozásra épül. A településen már meglévő csapadékvíz-elvezető létesítmények állapota mostanra erősen leromlott, a szikkasztó árkok, zárt csatorna szakaszok feltöltődtek, több helyen erős veszélynek kitéve az érintett portákat. Az ingatlanok védelmében, összhangban a klímavédelmi alapelvekkel Nagyvenyim Nagyközség Önkormányzata a település felszíni vízvezetési helyzetének koncepciózus rendezését tűzte ki célul.

A 2019-2020-ban készült tervezői vizsgálatok, geodéziai bemérések a község központi részén „azonnali beavatkozási helyszíneként” 5 problématerületet határoztak meg. Az I. beavatkozási ütemben a 1746/2020. (XI. 11.) számú Korm. határozat alapján biztosított 200.000.000.- Ft forrás felhasználásával az Ady Endre utca - Arany János utca - Bodza utca területén, valamint a Földvári utcától lejtő vízgyűjtő területen, a Fenyves utca- Nefelejcs utca- Szegfű utcákban készültek el a csapadékvízrendezési munkálatok. Ezt követően a jelen **TOP-2.1.3-16-FE1-2021-00031** számú projekt keretében a belterületi csapadékvíz rendezés II. üteme valósul meg. A fejlesztés tervezési területe Nagyvenyim nyugati, a Fő utca- Mezőfalvi út által határolt vízgyűjtő területen lévő Bem, Holló, Zrínyi és Tánicsics utcák területe. **A projekt célja** a belterület védelmét szolgáló vízvezető-hálózat **rekonstrukciós jellegű** fejlesztése, a **Víz Keretirányelv (VKI) célkitűzéseivel összhangban, Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervében (VGT) foglaltak figyelembevételével.** A terv az alábbi linken elérhető.

<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>.

Ennek körében az elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, felújítása során nyílt csapadékvíz elvezető rendszer, illetve belvíz elvezető hálózat építése történik mederkialakítással, helyreállítással, a műtárgyak szükséges átépítésével és helyreállításával.

A felszíni vízrendezési fejlesztések tervezése, megvalósítása során lényeges információk, paraméterek, alkalmazandó elvek és módszerek:

A csapadékvíz befogadója a Nagyvenyim-Baracsi éren keresztül a Duna jobb partján lévő „Paks alatt” elnevezésű felszín alatti víztest. A VKI általános és környezeti célkitűzései, valamint a VGT előírásai alapján a belterületi csapadékvíz-gazdálkodás célja **a csapadékvíz szabályozatlan lefolyásának megszüntetése** és az abból származó szennyezésnek a csökkentése. Ez egyaránt szolgálja a felszíni és a felszín alatti vizek minőségének és mennyiségének védelmét, valamint **a belterületi víz visszatartás** elősegítését. A csapadékvíz-gazdálkodás további fontos célja **a csapadékvíz helyben tartása. A természetes beszivárgás legteljesebb kihasználása és a talajvíz pótlása.** Települési területen a cél elsősorban a **belterületi csapadékvizek** biztonságos **összegyűjtése, visszatartása** és megfelelő **hasznosítása** az elterjedt, ám klímavédelmi szempontból hibás gyakorlat, **a minél gyorsabb elvezetés helyett.** A csapadékvíz helyben tartásának elsődleges célja a természetes beszivárgás legteljesebb kihasználása és a talajvíz pótlása a túrhátónál nagyobb károkat okozó csapadékvíz összegyűjtése és a víz visszatartás növelése oly módon, hogy kedvezőbb vízháztartási egyensúly alakuljon ki. Ez az intézkedés tartalmazza a zöld és a szürke infrastruktúra fejlesztéseket is. **A szürke szabályozással** olyan műtárgyak alkalmazására kerül sor, amelyek a **csatornahálózaton lefutó árhullámokat módosítják** oly módon, hogy annak átépítése nélkül a rendszeres kiöntések elkerülhetők legyenek. **A zöld csapadékvíz infrastruktúra a lefolyás** és a keletkező szennyezőanyag-áram **helyén történő beavatkozások összességé** alapvetően a víznek az elvezető rendszerbe jutását megelőzően. Ez az útpadkák és közterületek zöldfelületének megtartását jelenti helyett igényli szó legyen, a szilárd burkolatok, térkövezések helyett, a nyíltárkos, szikkasztó rendszerű védelem előnyben részesítését, dominanciáját **jelenti** a fedett és burkolt árkok helyett.

Nagyvenyim esetében a vizek helybentartása úgy valósul meg, hogy a csapadékvíz közvetlen befogadója a település belterületén található. A keletkező csapadékvíz jellemzően teljes egészében helyben kerül elszikkasztásra, és csak a többlet vizek kerülnek bevezetésre a belvízcsatornába.

A fenti tervezési elvek mentén Nagyvenyimen megvalósuló fejlesztés a Bem, Holló, Zrínyi és Tánicsics utcákban megoldódnak a csapadékvíz-elvezetési problémák; megszűnnek a vis maior események, magán- és közterületi veszélyeztetések; a megoldott csapadékvíz-elvezetés kérdését követően lehetőség adódik a további közterület rendezésre, a már kiépült infrastruktúra elemek állagmegővására is.

A település koncepciózus felszíni vízrendezését, egy integrált és komplex projekt keretében megvalósuló III. ütemben a TOP-PLUSZ-1.2.1-21-FE1-2022-00045 azonosítószámú pályázat körében elnyert támogatásból folytatjuk a Határvölgyi utca környékén már megvalósult burkolatfelújítást követően.

Minden megváltozott?

A klíma változása nem kérdés. A klíma mindig változik, maximum az a kérdés, miért, vagy az, hogy milyen gyorsan, vagy épp, hogy milyen irányba. Sokkal izgalmasabb, mi milyen válaszokat adunk a problémákra.

Nézzük a tendenciákat. Az őszi, a tél melegebb, jóval melegebb, a tavasz hidegebb, sajnos 2 hetes menetrebben érkező fagyokkal. A csapadék eloszlása pedig egyre szélsőségesebb. Monszun jellegű esők, és hosszú, szárító szeles száraz időszakok. Ennek fő oka a melegedő klíma és a megváltozó széljárások

Mit gondolunk, hogy befolyásolja ez az életünket itt, Nagyvenyimen? Tehetünk bármit is?

A legfontosabb a csapadék megőrzése. Ennek többféle módja van. Egyrészt érdemes összegyűjteni a vizet, de zárt edénybe, mert különben szűnyogkeltető lesz. A kertben érdemes csepegtető öntözést kialakítani és amennyire csak lehet takarni a talajt. A mulcsozás nagyon hasznos. Hiszen megőrzi a csapadékot, humuszt ad, és gátolja a gyomok kikelését. Persze a sze-

münk máshoz van még szokva.

De mégis mivel takarjunk? Sajnos az egyik tendencia a fólia, jobb esetben agroszövet és nem a szerves anyag. A válasz: bármilyen aprított szerves anyaggal. Lehet ez kéreg-faapríték, papír, szalma,

De adja magát a lehetőség, hogy most a lombot összeszedjük a fűgyűjtős fűnyíróval, és leterítjük a kertben. A lényeg legyen elég vastag, hogy a gyom ne tudjon átjönni rajta. Ha nem látjuk a földet akkor jó. A felásott zöldségeskerten szépen ráterítjük. Télen a csapadék be tud szivárogni. Ha szárazság van akkor nem porzik. A giliszták jól érzik magukat stb... Tavasszal pedig már palántázhatunk is vagy ha vetünk borsót vagy bármit, akkor csak egy kis csíkban húzzuk félre a mulcsot és hagyjuk szabadon a földet.

Kell e ásni? Ez ma egy jó kérdés, mert lazítani igen, de ásni nem feltétlen. Ásáskor összekeverjük a felső talajréteget. Persze, ha ez csak 10-15 cm, akkor mindegy. A rotálás is ilyen. De, ha sokkal mélyebben szántunk az a mai

szakmai álláspont szerint káros. Miért? Mert azon szervezetek, akik lejjebb laknak a talajban azok kevesebb oxigént igényelnek, akik pedig fent azok sokkal többet.

Tehát a kertben bármilyen anyag jó mulcsnak: szalma, lomb, faapríték. A komposzt annyiban kevésbé, hogy nyilván abból hamarabb fog az odakerült mag kikelni, amit a szél hoz. Ezért a komposztot elterítjük és friss szalmát, lombot tegyük a tetejére.

Tavaszi fagyokról. Mit tehetünk, hogy készüljünk?

Amennyiben kis fáink vannak a kertben, akkor akár le is takarhatjuk őket takarófoliával. Ez nem sokat, mindössze 2 fokot fog jelenteni, de lehet ez is elég. Vagy a korona alatt el kell indítani a szórófejeket és az meleg párát fog adni. Egy harmadik lehetőség pedig, ha a faaprítéket vashordóban begyűjtünk és egyszerűen elégetve termelünk hőt... Kérdés, hogy tudunk akár 12 órán keresztül folyamatosan tüzelni. Ehhez elő kell készülnünk.

Vannak növény kondícionáló szerek, amik segítenek

a növényeknek, sok ilyen készítményt kapni.

A megváltozó klímához. Ősi törvény, aki alkalmazkodik, az túlél, aki nem az szenved és kihal. Mivel mi urbanizáltunk s nem költözünk az éghajlat változásával, ezért a környezetünket kell alakítanunk. Ez több zöldfelületet kellene, hogy jelentsen, hiszen a beton az még vissza is sugározza az összegyűjtött meleget a nyári esteken. Ebben szerencsésebbek vagyunk, mint a városlakók, de a tendencia, hogy mindent betonozzunk, térkövezzünk le, nem jó irány! Élő sövény, fű, zöldegeskert. Persze a megváltozó klíma más növényzetet fog jelenteni. Ma már nem gond a kivi, a füge a kertben, de az új, melegebb éghajlattal éghajlattal terjedő rovarok károsításának pl. elsősorban a tuja a vesztese. Mit ültessünk helyére? Pl. tiszafát, pont hasonlóan nyírható és hasonló hatást kelt.

Szóval a világ változik ehhez a kertünknek is alkalmazkodnia kell. Sokat kell olvasni, de az biztos, nem az a jó válasz: ami jó volt az elmúlt 100 évben az jó lesz a következőben is.

Csizmadia György

Kedves Gábor!

Nem búcsúztál, csak elmentél. Pedig a minap úgy tettük le a telefont, hogy egyeztetsz a vezetőkkel és folytatjuk. A terv az volt, hogy választott sportod jövő évi nagy bajnokságát közösen idehozzuk, a mindkettőnk által híven szeretett Nagyvenyimre. És megint lesz még pár ok, büszkének lennünk.

Már nem hozzuk. Egy rossz pillanat volt csupán, de visszafordíthatatlan. Félbehagytad a munkát, és ami legfájóbb, az életet. Fiatalon, tényleg félbe... Magad mögött hagyva családot, munkatársakat, sportot és sporttársakat, minket Nagyvenyimeket, a barátokat és tisztelőket. Szerte itthon, és többeket távolabb is. Sokan búcsúztunk Tőled. Nehéz szívvel és még mindig értetlenül. Friss síremlékedet most a hó borítja. Körülötte százával a búcsúzás fehér virágai. Nekünk nem marad más, mint az emlékezés. Felvillanó pillanatok, kinek-kinek a maga tárházából. Ez a kép sokatmondó annak, aki ismeri a születésének körülményeit. Abból a korszakból való, amikor én megismertelek. Nagyvenyim, a foci és az ifjúság ügyének elkötelezett hívét és építőjét, egy tiszta szívű, segíteni kész

2014. III. Akarat ereje kupa

(a DLSZ engedélyével)

embert. Sokat gazdagodtunk Általad. Házban, hazában, csapatban, lélekben egyaránt. Köszönet érte!

Vargáné Kaiser Katalin
polgármester

A Föld barátja vagyok...

...és előző alkalommal a szemét-kérdés folytatását ígertem. Ez mindig nagyon fontos téma, de most annál is inkább, hiszen a hatalmas fogyasztási, beszerzési hullám, a decemberi ünnepek előtt vagyunk. Ezzel együtt, nem csak a karácsonyi vásárlási láz mértékének realizálására szeretnék ösztönözni, hanem egy kicsit inspirálni szeretnék mindenkit arra, hogy nézzen bele a szemetesébe.

Felütésként felidézem Takács-Sánta András humán-ökológus, egyetemi docens mondatait:

„Az ökológiai gondolkodásmód bizonyos értelemben nem jelent mást, mint odafigyelést a Másikra, felelősségvállalást a Másikért. Nem csupán magammal törődöm: szívemen viselem a másik ember és a többi élőlény sorsát is – legalább a saját hatókörömben. Sokszor képes vagyok segíteni, megóvni őket, és ezt igyekszem is megtenni.

Mégpedig azért, mert magát az Életet becslöm nagyra. Rokonságot érzek minden élőlényvel, hiszen mind ugyanattól az őstől származunk – vagy ha valakinek úgy jobban tetszik: mindannyian a Felettünkvaló teremtményei vagyunk. Ugyanaz az élni vágyás jellemez mindnyájunkat. Nem akarom cserbenhagyni a rokonaimat.

Lényegesen nehezebb persze a másokért érzett felelősséggel a vállunkon élni, mint önző módon. Ám igazi életet, emberhez méltó és boldog életet csakis így élhetünk.”

Ezekben a gondolatokban szépen összeér az, hogy valójában nem opció az egyén számára elhárítani a felelősséget. Persze, nyilvánvalóan csak abban az esetben, ha szeretnénk változást, élhető jövőt, gyermekeinknek, következő generációknak életeret. A korábbi cikkekben többször volt szó arról, hogy nagy arányban vannak az „én egy emberként nem tehetek semmit” háritó hozzáállással élők. De! Mindenki csak

önmaga tehet valamit. Ha ezt elég sokan gondoljuk így, akkor mi akadályozhatná meg a jó irányú fordulatot?

Ehhez arra van szükség, hogy a döntéseink meghozatalakor, cselekvéseink előtt belegondoljunk abba, hogy nem egyedüli létezők vagyunk, és annak, amit cselekszünk, következményei lesznek. Itt kell a pozitív következménnyel bíró tetteket választani. Sokszor saját kényelmünk, megszokásaink, dogmáink ellen irányuló cselekvések ezek, de a sokadszor emlegetett változás csak akkor jön, ha változtatunk, és nem a megszokott módon cselekszünk. És akkor ide jönnek a már többedjére emlegetett dolgok, a szükség és igény megkülönböztetése, ezáltal fogyasztásunk, vásárlásaink mérséklése, hozzáállásaink reformálása. Tudom, nagy úr a „nekem jár”, meg a „gyerekemnek is jár” (és itt bármi behelyettesíthető, ami nem létfontosságú és szükségszerű: új ruha, új technikai eszköz, új játék, autózás, palackos üdítő stb.)... Hát, bizony. Jár mindannyiunknak - csak éppen itt a tiszta levegőre, iható vízre, nem pusztuló ökoszisztémára, élhető életterületre gondolok. A pillanatnyi jellemző hozzáállásunkkal ezeket mind kockán forgatjuk, és nem akarok ennél drasztikusabban fogalmazni.

2022-es adatok szerint Magyarországon az egy évben összegyűjtött hulladékok mennyisége meghaladja a 3 millió

tonnát. A fogalom tisztázása után megnézhetjük, hogyan lehetne ezen csökkenteni. Definíció szerint a háztartási hulladékok az emberi tevékenység eredményeként keletkeznek az élet minden területén. A hulladék a megvásárolt termékkel kerül be a háztartásba. A háztartási hulladékok egyrészt tehát a termékek elhasználódásából, másrészt pedig a termékek csomagolásának feleslegessé válása révén keletkeznek. Összetételét tekintve tömegszálatékos megoszlásban ennek kb. 25%-a biológiailag lebomló hulladék.

Tehát: minél kevesebbet viszünk be, annál kevesebb kerül ki: a vásárlásaink tervezése, tudatosság és a csomagolásra való odafigyelés a kulcsa, és az örök érvényű kérdés: valóban szükségem van rá? Illetve a zöld hulladék kérdése, ami nem szemét, hanem értékes hozzájárulás lehetne az élővilágnak, és nem kommunális hulladékként kellene, hogy végezze. És ezért nagyon is sokat tehetünk. Már nagyvárosokban is nagyon sok lehetőség van a komposztálásra, ráadásul, aki akarja, már lakáson belül is meg lehet oldani, tehát nekünk kertés házas környezetben elvileg nagyon könnyű dolgunk van. A kerti komposztálóba gyakorlatilag minden növényi hulladék és természetes anyag betehető: gyümölcsök, héjuk, magjuk, konyhai zöld hulladék, száraz levelek, tojáshéj, kávézacc, teafű, vágott virág, szo-

banövény, avas, penészes olajos magvak, nyers gabona, lisztek, ág, gally, nyesedék, lomb, forgács, szalma, fahamu, köröm, haj, toll, szőr, rágszálók alma, natúr papír kis mennyiségben, természetes textilek feldarabolva (pamut, gyapjú), csigaház. Megnézhetjük, ha ezeket nem a sima kukánkba tesszük, mennyivel kevesebb lesz a kukánk tartalma egy hét alatt, aztán egy hónap alatt. És máris egy abszolút komfortzónán belüli hatalmas lépést tettünk, és egy jó komposzt előállításával még hasznos dolgot is csináltunk, ami nagyon jó motivációt adhat következő lépésekhez.

Ebben az évszakban aktuális a lehulló falevelek sorsa: járdáról, árokból gyűjtjük össze, és ha jót akarunk, vigyük be a kertünkbe, vagy, ha másképp nem megoldható, a minimumot gyűjtjük zöld zsákba. De ne fosszuk meg a minket körülvevő élővilágot ettől a nagyon értékes búvó- és telelőhelytől, földjeinket a takarástól és tápanyagtól. Ha minden állatfajról nem is tudok most külön írni, de pl. rengeteg a katyca a száraz avarban, akik majd jövőre meghálálják, ha életeret hagyunk nekik, és rengeteg tetűtől fogják megszabadítani a haszonnövényeinket és a gyümölcsfaikat. Itt is tetten érhető, hogy minden mindennel összefügg. Ellenkező esetben szaladunk a gazdaboltba valami jól bevált méregért, mert még mindig tetves... és itt jön a pusztítás jól ismert körforgása.

Én azt kívánom az ünnepek és az új év alkalmából, hogy mindannyiunk számára hozzon el egy elhatározást, változást a Mindenséggel való együttműködés szemléletében, egy felelős gondolkodásmódot, hogy mindenki egyénileg befektetett munkával, de mégis közösen fordítsuk jó irányba a hajónk kormányát. Mindenkinél legyen sokkal inkább szeretetteljes élményekben, mint tárgyokban gazdag, áldott karácsonya!

Majoros Enikő

A Nagyvenyimi Kossuth Lajos Általános Iskola hírei

Nagyvenyim Fő utca 16. Telefon: 506-221, 507-490. <http://klain.nagyvenyim.hu/>

Újabb tanév indult, számunkra sok örömmel és sok vidám kisdíakkal, lelkes pedagógussal

Iskolánk az idei tanévtől csatlakozott a Magyar Diáksport Szövetség „Aktív Iskola” elnevezésű mozgásösztönző programjához. A legfontosabb célunk, hogy olyan környezetet alakítsunk ki a gyerekek számára, amely támogatja a mentális és fizikai fejlődésükhöz és jóllétükhöz szükséges rendszeres mozgást. A komplex program háttérében azok a kutatási eredmények állnak, melyek szerint a mozgást támogató iskolai környezetben a diákok bizonyíthatóan szívesebben járnak iskolába, könnyebben tanulnak és jobb jegyeket is szereznek, jobb közösséget alkotnak, kezdeményezőbbé válnak az iskolai programokban, továbbá javul magatartásuk, társas kapcsolataik és az iskolai légkör egyaránt.

Aktív Iskola Program és Európai Diáksportnap

Az Aktív Iskola program idén országsszerte 300 iskolában indult el. Intézményünk a csatlakozással egyrészt egy számos lehetőséggel járó rendszer részévé vált, mely módszertanilag segít bennünket, valamint minden újító mozgásos tevékenység pontrendszeré átváltva további sporteszközökhöz juttatja diákjainkat.

Hiszünk benne, hogy Aktív Iskolaként tanulóink számára segíteni fogjuk az egészségtudatos, mozgásban gazdag életvezetés kialakítását, és ebben a kollégáinkon kívül mind a szülői közösségünk, mind a település kapcsolódó intézményei is támogatnak majd bennünket.

Első nagyszabású megmozdulásunkon a Wichmann Tamás Nemzetközi Regat-

ta- Dunaújváros sportverseny délutáni fordulóján 60 felső tagozatos diákunk vehetett részt szakemberek irányításával sárkányhajózáson.

Másik jelentős megmozdulásunkon az Európai Diáksport Napján 40 országban mozogtak együtt- egy időben a fiatalok. Az esemény idei mottója: „Öröm a sportban és a testmozgásban”, ezért közös mozgásra, aktív játékokra hívtuk iskolánk tanulóit. A gyerekek 11 állomáson próbálhatták ki magukat az akadálypályától a kosárra dobáson át az ügyességi játékokig egy délelőtti folyamán. A regisztrációs felület kitöltése után iskolánk ismét elismerésre került, mert bekerült a 103 magyarországi díjazott iskola közé sporteszközök vásárlását téve lehetővé számunkra.

Márton-napi vetélkedés

Iskolánkban a libás vetélkedők mellett lámpás készítő versennyel is lehetőséget adunk diákjainknak a versengésre, mert

minden lámpás, amit ilyenkor meggyújtunk Szent Márton emlékét őrzi, és a jó cselekedeteket szimbolizáló fényt juttatja el az emberekhez, hozzánk.

Ökoiskola lett a Kossuth

2023 szeptemberétől iskolánk „Örökös ökoiskola-ként” működhet tovább, mely az elmúlt 6 év tudatos fenntarthatósági munkájának és az előttünk álló évek vállalásainak méltó elismerése. Egyedülálló kezdeményezésünk a „Nem kérünk szórólapot!” iskolai kampány, de a gyümölcs és zöldség vásárlására alkalmas hálós-zsinóros zacskókat is készítettünk és osztottunk a Kulináris Kavalkádon. Minden nap azon munkálkodunk, hogy diákjainkkal együtt egyre kevesebb hulladékot termeljünk, zöldítsünk és szelektíven gyűjtsünk. Örökös

ökoiskolaként ezen az őszön az Állatok világnapján eledezt gyűjtöttünk állatmenhelynek, Autómentes napon vettünk részt az Európai Mobilitási héten, november folyamán az Európai Hulladékcsökkentési héten szemetet szedünk majd és újrahasznosítunk.

Dobogósok lettek

Iskolánk 9 birkózó palántája versenyzett Székesfehérváron 2023. november 18-án 150 társával együtt. Ismét dobogósok lettük, Gratulálunk!

Fehér Krisztián, edző, Szélpál- Stadler Bennet II. hely, Győrfi Patrik II. hely, Horváth Milán III. hely, Faragó Félix III. hely, Szalona Mihály III. hely, Szabó Maximilián II. hely, Várnyagy Ákos III. hely, Kollányi Zoltán II. hely, Hír Tamás II. hely. További sok sikert kívánunk!

Iskolánk 4 diákja – Kiss Hanna, Lakner Kornél, Szalonna Mihály és Szabó-Gyarmati Dávid a 4. osztályból a Fejér vármegyei Bólyai versenysorozat anyanyelvi fordulójának csapatversenyén 7. helyezést ért el. Gratulálunk a kiemelkedő eredményhez.

Névadónk emléke előtt tisztelegtünk

Névadónk, Kossuth Lajos születésnapjára rendhagyó formában emlékeztünk. Diákjaink, osztályaink kreatív képek alkotásával 21. századi módon tisztelegtek iskolánk névadója előtt, sőt a történészek legnagyobb meglepetésére iskolánk facebook oldalán több tucat Kossuth Lajos „gyermekkor-szakállas” arcképet is meg lehet tekinteni, sok szép kis szőke és barna Kossuth Zsuzsannával együtt.

Mesemondó verseny

Mesemondó versenyünkön pedig az alsó tagozatosok közül 54 kisdíák versenyzett, íme ők a díjazottak:

1. sor: Széll Viktória, Sass Réka, Győri Heléna Afrodité, Pötör Barnabás, Varga Zoé. 2. sor: Vadász Sára, Rauf Előd Árpád, Seitz Dávid, Nagy Lilla. 3. sor: Grósz Anna Paulina, Pásztai Dalma, Kleibert István, Kádár Emese, Horváth Janka.

Óvoda, óvoda, óvoda

Köszönjük szépen a segítséget!

Óvodánkban augusztus 2. hetében befejeződtek a munkálatok a TOP plusz 2.1.1-21-FE1-2022 számú „A nagyvenyimi óvoda épületének energetikai korszerűsítése” című pályázat keretében. Ezúton szeretnénk megköszönni minden szülőnek, aki segített visszapakolni csoportjainkat. Rendkívül hálás vagyok, hogy nagyon sok olyan emberrel hozott össze a sors, akik örömmel, önzetlenséggel, segítőkész szándékkal ajándéknak meg bennünket, és a gyer-

mekeket. Midig akad segítség, ha nem tudjuk elhozni, megszervezni, kigondolni. Mert nagyon sok jó ember van ebben a közösségben!

Az óvoda felújításakor kiderült, hogy tudunk csapatként működni szülők és dolgozók. Amikor kipakoltunk és visszapakoltunk a hétfőgéket is beáldozva jöttek a szülők és segítettek. Nagyon nagy öröm volt azt megérni, hogy óvodaszinten 41 szülő segített! Mindenki hatalmas energiákat mozgósított, a szü-

lők, kivitelezők és az alvállalkozók egyaránt. Ez a projekt csakis azért volt ilyen sikeres, mert mindenki a gyermekek érdekeit tartotta szem előtt. Amikor egész éven át odaadjuk az érzéseinket, energiánkat, azt most visszakaptuk, mert fontosak vagyunk egymásnak és mindannyiunknak fontosak a gyerekek.

Köszönjük a segítséget, a támogatást és a pozitív hozzáállásukat!

Akik visszapakolni segítettek: Fenyő Péter, Molnár

Dániel, Tőke Gyula, Ferencki Bernadett, Nepel Olivér, Bálint Gabriella, Birtalan Levente, Kósa-Fehér Dóra, Szurmai Viktor, Szilágyi Gábor, Szilágyiné Hampel Andrea, Nagy Péter, Foranec Sivák Helgica, Vitalij Foranec, Fodor Szabolcs, Pírgi Mariann, Kovács Gréta, Miklán Gábor, Beretvás Judit, Erdélyi Gábor, Erdélyi-Ósi Kornélia, Szalona Lajos, Tibai Tamás, Tibai István és az óvoda dolgozói.

Nagyvenyimi Nefelejcs Óvoda dolgozói

Érik a szőlő, hajlik a vessző...

Óvodánkban a nevelés szerves részeként van jelen a hagyományörzés, a népi kultúra ápolása. Sajnos a ma gyermekei már nem látják, hogyan lehet kézről-kézre, szájról-szájra átadni a tudást, a titkokat, a fortélyokat. Ez a lehetőség egyszerűen hiányzik a mai életformából. A régi szokásokat, hagyományokat, könyvekből és régi gyűjtött tárgyak segítségével próbáljuk visszahozni, megeleveníteni. Az oviiban minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, amely alkalmával játékokat, dalokat, verseket, meséket ismerhetnek meg a gyerekek. A szüreti mulat-

ság szervezésben, az előkészületben a szülők és koruknak megfelelően a gyerekek is részt vettek. Szőlőt hoztak, leszemeztették a fürtök-

ról a szemeket, majd Józsi bácsival kóstolgatták a présből csöpögő édes szőlőlevet. Az örömteli várakozás beteljesüléseként táncos ruhát, kopo-

gós cipőt öltöttünk és rövid kis táncos műsort mutattunk be. Az óvó nénik mozgásos népi játékokkal tették színebbé a délutánt. Persze nem maradhatott el a „lakoma” és a dínom-dánom sem. Rendezvényünkre sok szülő, testvér, sőt volt óvodásaink is ellátogattak. Kellemes hangulatban a nagy közösség együttlétének élményét élhettük át. Így tovább élhetnek a hagyományaink s a mai gyermekek is megismerhetik azok szépségét, értékeit. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a szülői közösségnek az odaadó támogatásukért.

Berczeliné Tóth Éva

Márton nap az óvodánkban – lámpás felvonulás

Szent Márton egy katona volt, aki Pannóniában született a IV. században, viszont Itáliában nevelkedett. Nem igazán volt kedve e tevékenységhez, ezért inkább kilépett a hadseregből és kolostort alapított, miután megkeresztelkedett. Szent Márton a jó cselekedeteivel vált híressé, mert a szegények és elesettek jótévője volt. Nagyon szerették ezért az emberek, és püspökké szerették volna választani. Márton nem várt visszonzást jó tetteiért, mert önzetlen ember volt. A libák óljába bújt el, amikor megtudta, hogy mi a célja övele az embereknek. Csakhogy a libák hangos gágogásával elárulták őt, így aztán kénytelen volt a nép akarata előtt meghajolni. November 11. egy jeles néphagyománynak számított a régi időkben, amikor a gazdasági munkák már lezajlottak, és megkezdődhetett a téli pihenő. Ilyenkor már le lehetett vágni a tömött libát, az újbor is ekkorra forrt ki. Ezt a mondat is ismeri már talán mindenki: „Aki Márton-napon libát nem eszik, egész éven át éhezik.” (<https://she.life.hu>)

Óvodánk jelentős népszokások és néphagyományok őrzője és ápolója, ezért mi is minden évben megemlékezünk Szent Márton napjáról. November 11-ét megelőzően, már elkezdünk foglalkozni a témával. Minden tevékenységben (környező világ tevékeny megismerése és benne a matematikai tartalom, mesék, versek, mondókák, dalos játékok, énekek, vizuális tevékenységek, mozgásos játékok), megjelenik Márton jelképe, a liba. A gyerekeknek, korcsoportjuknak megfelelően, elmeséljük Szent Márton legendáját, közelebb hozzuk,

és érthetővé tesszük számukra ezt a népszokást. Szívesen vesznek részt a gyerekek a tevékenységekben és a játékokban, de amit a legjobban várnak, az a lámpás felvonulás. Elkészítjük a kis libás lámpásokat, és közben megbeszéljük, hogy lámpásaink fényével nem csak hangulatossá tesszük az utcai felvonulást, hanem elsősorban Márton jó cselekedeteire emlékezünk. A lámpás felvonulás óvodánkban élményt nyújtó időtöltés a gyermekek, családok számára, mellyel a közös program lehetőségét is megteremtjük. E jeles nap kora estéjén, szür-

kületkor gyülekezünk, elindulunk a piactérre, ott közösen elénekkeljük libás dalainkat, majd visszaindulunk az óvoda udvarára. Visszaérkezésünkkor a konyhás nénik és a dajka nénik a hagyományokhoz méltóan a libaszíros kenyeret elkészítik hagymával, melyet forró teával kínálnak. Az idei felvonuláson is sok család vett részt, melynek nagyon örültünk, hiszen gyermekeinknek minden évben hatalmas élmény a lámpás felvonulás. Az óvodába visszatéréskor, már gyönyörű fényben pompázott a tűz, az óvoda udvarán, mely a fél udvarunkat bevilágította. Az idén is megadta a hangulatot a zsíros kenyér elfogyasztásához, a tea kortyolgatásához. A felnőtteknek jólesett a közelében egy kellemes, vidám beszélgetés, a gyerekeknek egy kis játék. Talán nem tévedek sokat, ha azt mondom, gyermek és felnőtt élményekkel gazdagodva, vidáman távozott haza a Márton napi lámpás felvonulásunkról az idei alkalommal is.

Szántóné
Kerlang Krisztina
óvodapedagógus

Csoportszervezési változások történtek nálunk

2023. szeptember 1-től csoportszervezési változások léptek életbe óvodánkban, amelyről honlapunkon tájékoztattuk a szülőket.

A szakmai körökben is megoszlanak az álláspontok az azonos életkorú (homogén) és a vegyes életkorú (heterogén) óvodai csoportok tekintetében. Számos tanulmány foglalkozik mindkettő hasznosságával. Tapasztalataink szerint azonban a gyermekek személyiségének optimális fejlődése életkor szerinti homogén csoportban valósítható meg igazán. Az eltérő korosztályok (3 és 7 éves gyerekek) között már olyan nagy fejlődés- és érettségbeli különbség lehet, hogy maradék nélkül nem feltétlenül tud megvalósulni az ideális fejlődés. Valamelyik korosztály szükségletei, illetve egyéni vagy kiscsoportos fejlesztési lehetőségei időnként háttérbe szorulnak. Az elmúlt évek tapasztalati alapján azt állapítottuk meg,

hogy nagyon eltávolodtak a vegyes korcsoportú csoporton belül az egyes korcsoportokhoz tartozó gyermekek igényei, fejlesztési szükségletei. Annak érdekében, hogy a településünkön hosszabb távon bekövetkezett demográfiai változásokra reagálni tudjunk, és minél több figyelem juthasson az egyes korcsoportokhoz tartozó gyermekekre, egyéni szükségleteik minél szélesebb körben kielégítésre kerülhessenek, szükségesnek láttuk intézményünk belső átszervezését.

Ezért a szakmai szempontok figyelembevételével az a vezetői döntés született, hogy 2023. szeptembertől azonos életkorú csoportokat indít az óvodánk. Szerveztünk egy kiscsoportot, egy középső csoportot és egy nagycsoportot. Emellett a három csoport mellett a gyermeklétszámból adódóan szükségszerűen maradt egy vegyes életkorú csoportunk is.

Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtár

muvhaz.nagyvenyim.hu Nagyvenyim Fő utca 16/1. Telefon: 506-220

Augusztus óta a művelődési házban

Az időjárás okozta nehézségek miatt két helyszínen zajlott, és a lakosság visszajelzése szerint sikeresnek mondott Falunap után csak kicsit pihentünk: augusztus 20-án Újkenyér ünnepre hívtuk a falu lakosságát a Szent Bernát Arborétumba. Az Aranydaru Dalkör és a Nagyvenyimi Táncegyüttes volt segítségünkre az aratást végző ünnepek hangulatának felidézésében. Az új búzából sült kenyeret ebben az évben is Kistofor Valter plébános szentelte meg, az erre a napra kijelölt ígét Kovács Henrietta református lelkésztől hallottuk. Az együttlét az ünnepi kenyér közös elfogyasztásával zárult.

Szeptember elején, a nyári szünetet követő nyitással majdnem egyidejűleg klubjaink is folytatták a közös munkát.

A Nagyvenyim és Térsége Fejlesztéséért Egyesülettel és a települési önkormányzattal közösen az iskola udvarán lebonyolított Kulináris Kavalkád volt az első nagyobb közreműködésünkkel zajlott rendezvény az őszi szezonban. Kicsiny számú csapatunk paprikás krumpliját könyvtárosunk, Évike főzte, aki különdíjat érdemelt a neves zsűri szerint. A programban a gyer-

rekek számára szervezett versenyekért járó díjak mellett az iskola pedagógusai által felügyelt játékokkal, a művelődési ház által biztosított arcfestéssel, a Lara Mesék Társulat öko-mesé-

jével és ugrálóvárral szereztünk örömet a kicsiknek. A felnőtteket a főzés közben színpadi programok várták: Ebédig Zumba bemutató Futóné Szaucsuk Érika vezetésével, a Medusa Dance Crew előadása, majd azt követően Csordás Ákos szórakoztatta a rendezvény résztvevőit. A délután a Gipsy Kings Experience koncertjével zárult, átadva a stafétabotot a tornateremben szervezett nemzetközi profi boksz gála mérkőzéseinek.

Benedek Elek születésnapján, a magyar népmese napján élőszavas, dudával és furulyajátékkal kísért mesemondás várta a családokat a Községi Házban. Biztosak vagyunk benne, hogy Dian Tibor népzene-sz-népmesemondó a Csüddögölő Egyesülettől és Pável István Zsolt színész-zene-sz-népmesemondó kétórás, láthatóan nem csak a gyermekek számára élvezetes játékos, zenés előadása sokáig emlékezetes marad minden résztvevő számára.

Szeptember-október fordulóján testvér-településünk meghívására népes nagyvenyimi csoport utazott Altomünsterbe a Barokk Fesztiválra. Míg falubelieink a jelmezes felvonulással és bajor barátaink műsoraival megtűzdelt kétnapos vigasságokon vendégelték meg a maguk főzte magyaros ételekkel a fesztiválra kilátogatókat, és bele-beleköstöltek a vendéglátók kulináris kínálatába is, a közösség itthon-maradt része és alpolgármesterünk, Kuminka József településünk szépkorú lakosait köszöntötte a Községi Házban. Akik elfogadták meghívásunkat a rendezvényre, Keszler Éva és Egri József a Memory Interoperett művészeinek hangulatos „zenés kosarából” válogathattak kedvükre. A műsort követő uzsonnán vidám beszélgetésektől volt hangos a ház aulája. A mosolyogva búcsúzó időseket szívesen várjuk vissza a minden hónap első hétfőjén zajló nyugdíjas klubfoglalkozásokra is.

Október 8-án a Nagyvenyimi Nefelejcs Óvoda óvónői voltak segítségünkre, hogy kézműves játszóházban ügyeskedhesenek a családok, amit ezúton is köszönünk mindegyiküknek.

Következő hét szombatján Éva néni várta mesével a piciket és kísérőiket. 16-án író-olvasó találkozó keretében vendégünk volt Anne L. Green író.

Október 20-án két rendezvényre is hívtuk Önöket: Az iskola diákjainak ünnepi műsorával közösen emlékeztünk meg az 1956. október 23-án kezdődött forradalmi eseményekről, majd este a Községházán köszöntöttük a 25 és 50 éves jubileumot ünneplő Nagyvenyimen házasságot kötött, vagy jelenleg itt élő párokat.

kal, buboréközönnel vártuk a kicsiket és kísérőiket az édességek mellett.

Vonzó programnak bizonyult a családok számára a november 10-én külsős szervezéssel megvalósult kisállat bemutató, ahol tücsköt-bogarat, kígyót-békát – no nem kiabálhattak egymásra -, hanem egészen közelről csodálhattak meg a kihelyezett 50 terráriumban. Sok-sok itt készült fénykép gazdagítja a családi albumokat, a bemutatott állatokkal készült közös fotókból bőven jutott a közösségi oldalakra is.

21-én, szombaton a P.E.N.É.S.Z. együttes koncertjével folytatódtak a Nagyvenyimi Zenés Esték.

A korábbiaknál szerényebb érdeklődés mellett zajlott 27-én az óvoda és a bölcsőde játszóudvarának fejlesztése céljából szervezett jótékonyági rendezvény, ahol HIIT BOX60 edzéssel és a Gipsy Kings Experience koncertjével köszöntük meg az adományokat.

Nagyon népszerű volt 31-én a „Halloween séta Nagyvenyimen” közösségi rendezvény: a résztvevők száma meghaladta a 200 főt. 27 család vállalta a sétálók fogadását, és az ijesztőbbnél ijesztőbb dekorációk kivitelezését. A művelődési ház is helyszínként jelentkezett a Szóts Kata és Kollár Judit kezdeményezte programhoz. Végállomásként mini diszkóval, sok játé-

Bár a Szent Bernát Arborétum november 11-re hirdett őszi megszépítését a tartós eső miatt el kellett napolni, a Községi Házba érkezők csuda jól szórakoztak a Soltról érkezett Aranykulcs Bábszakkör előadásán. Az élő- és bábszereplőkkel a mai gyerekek százjé szerint újragondolt Békakirály című mesét közös játékkal és jelmezes fotózkodással tették még vonzóbbá. A mese végeztével a gyerekek önfeledt örömmel vették birtokba a solti anyukák által készített díszleteket, öltötték magukra a jelmezeket és készültek a fotók a szereplőkkel.

November 17-én ismét több programot kínáltunk látogatóinknak. A településünkön élő festő, Tibold Katalin első itthoni bemutatkozására került sor a Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtárban megnyílt kiállításával. A kiállítást jó szívvel ajánljuk december 15-ig mindenkinek, aki egy kis nyugodt elmélyülésre, havas tájak, őszi erdők látványára vágyik. *(Bővebben a 14. oldalon)*

Más nézőpontból, de hasonló témával várta az érdeklődőket a kiállítás-megnyitó után Németh László, aki a túraegyesület által megtett túrákat idézte fel a kirándulások során a tagok és maga által készített képek vetítésével és a kapcsolódó vidám történetekkel.

MM

November 14-én a nagyvenyimi Községi Házban 41 fő adott vért a Vöröskereszt által szervezett véradáson. Köszönjük önzetlen segítségüket!

Vár a természet!

Én a turisztágot a honismeret tudományának tekintem. Azt a földet, melyen élünk, akkor szeretjük igazán, ha szemtől szembe ismerjük is azt. - írja 1937-ben székfoglaló beszédében az Erdélyi Kárpát Egyesület akkor megválasztott elnöke, dr. Tavaszy Sándor református püspök, teológiai- és filozófiatanár, Erdély hegyeinek és más tájainak nagy ismerője és leírója.

A fenti idézet – mely időközben az Egyesületünk jelmondatává vált – tömören ötvözi mindazt, amit 2005-ben az Erdőjárók Klubja megalakításakor elképzeltem. Azóta több ezer kilométert legyalogoltunk, kerekeltünk és evezünk együtt azokkal a természet- és hazaszerető társainkkal, akik rövidebb-hosszabb ideig a túraklubunk tagjai voltak: a 2005-ös tagok közül 19 fő még most is erdőjáróként járja a Kárpát-medence vidékeit! **TÚRÁZZANAK, TÚRÁZZATOK VELÜNK!**

Az éves túraprogramot mindig úgy találom ki, hogy a lehető legsokoldalúbban ismerjük meg Magyarországot természeti és emberi (néprajzi, épített, kulturális és művészi) arcát, beszúrva egy-két határon túli látogatást is. Volt ahova már többször visszatértünk, hiszen mindig más oldalát mutatja meg a táj, és van még nagyon sok célpont, ahová majd csak a jövőben – lehet, hogy már Veled együtt – fogunk eljutni.

Egyesületünk teljesen nyitott. **VÁRUNK MINDENKIT**, aki ilyen elfoglaltságra vágyik: ha szeretne a természetben lenni úgy, hogy nem gondol a napi problémákra, ki szeretné pihenni egy kis mozgással a munkahelyi fáradalmakat stb. **MINDEN** korosztályt várunk, mert minél többen járnak rendszeresen, annál változatosabb és sokrétűbb programokat tudunk

együtt létrehozni. Fontos, hogy az iskolás gyerekes családok is bekapcsolódjanak a túrázásba a későbbi utánpótlás miatt és már gyerekkorban megszeressék a természetet, illetve fontos a családtagok, barátok együttléte, ami túra közben könnyen megvalósítható. A túrák részletesen egyesületünk honlapján a www.erdojarokklubja.hu oldalon, illetve minden túra előtt a nagyvenyimi Művelődési Ház „hirdetőablakain” nézhetőek meg.

Remélem ez a kis ízelítő felkeltette az érdeklődésüket, várunk mindenkit szeretettel!

Az Erdőjárók Túraegyesület sok tagja vesz részt a ma már csak évente két alkalommal megszervezett parktakarításban a nagyvenyimi templomkertben. Korábbi arborétum tisztításaink során állandó segítő volt három, ma már az égi ösvényeken és vizeken túrázó Erdőjáró. November elején támogatói gyűjtést szerveztem „emlékfák” vásárlására: ezúton is megköszönöm mindenkinek, aki anyagilag támogatta a faültetést és/vagy részt vett valamilyen módon fizikai munkával a szállításban, ültetésben stb. A felajánlott támogatásból sikerült három emléktábla és két fa megvásárlása, míg a harmadik fa árát a Szent Bernát Arborétum Alapítványa fedezi. Boda Józsefnek egy vérbükkal állítunk emléket, Bába Jánosra egy keleti platán, Koncz Bertalanra pedig egy háromerű juhar elültetésével emlékezünk. November 13-án délután oldottuk meg a fák ideszállítását és másnap ültettük el őket. Bízom benne, hogy az elültetett emlékfák emelik a park fényét és ismét bizonyosságot nyert, hogy együtt és önzetlenül sok mindent el tudunk érni!

Németh László
az Erdőjárók Túraegyesület elnöke

Könyvtári percek

Gyerekkönyvekkel, szórakoztató regényekkel, krimikkel, szépirodalommal várjuk olvasóinkat. A kínálatot a felénk jelzett igényekhez igazítva ebben az évben már több mint 400 új kötettel gyarapodott gyűjteményünk

Shakti Jóga

Nagyvenyimen jógaórák indulnak heti három alkalommal:

Gerincjóga / kezdőknek is: Hétfő: 18.15-19.15

Stresszoldó jóga / kezdőknek is: Szerda: 18.15-19.15

Senior jóga / 60 év felettieknek: Csütörtök: 18.00-19.00

Csoportos hangfürdő Tibeti hangtálakkal: alkalmanként, előre egyeztetett időpontokban.

A jógaórák 2023.09.18-tól indulnak!

Minden érdeklődőt szeretettel várók!

További információ: Sáriné Kun Anita jógaoktató Tel: 06/30/928-3506

Cím: Nagyvenyim, Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtár,

Fő út 16/1.

DUGULÁS ELHÁRÍTÁS BONTÁS NÉLKÜL!

Vízvezeték szerelés is!

Györök Károly
20/362-58-17

...Mert olvasni jó!

Olvasási verseny a könyvtárban

Kedves Szülők és Gyerekek!

Végéhez közeledik a Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtár által 6. alkalommal meghirdetett olvasóverseny.

Az elkövetkező időben várunk még minden olvasni szerető diákot másodiktól hatodik osztályig. A versenyen az általunk ajánlott 50 darab könyvből a gyerekek tetszésük szerint választhatnak ki műveket.

Az olvasás öröme kívül, minden résztvevőnek apró meglepetéssel kedveskedünk.

A verseny 2023. június 15-től 2024. január 05-ig tart.

Eredményhirdetés 2024-ben a magyar kultúra napján lesz.

Az Aranydarunál nem volt uborkaszезon

A Falunapon közösen néztük a műsort, köztük az Aranydaru Dalkör és a Tánccoslábú Csajok előadását. Utóbbi a mezőfalvi Sárgarózsza és a helyi nyugdíjas klub közös, alkalmi formációja.

Morvai Gézáné, Ica mama augusztus 20-án töltötte be 90. évét többen több helyen köszöntöttük őt.

A Kenyérünnepen műsort adott dalkörünk is. Ők felléptek és nagyon jól érezték magukat a Dunaújvárosban, a Szalki-szigeten megrendezett Nyugdíjasok Találkozásán.

Októberi klubnapunkon mi is megünnepeltük magunkat az Idősek Világnapján szokásunkhoz híven felköszöntöttük a legtöbb évet megélt női – Morvai Gézá-

né- és férfi – Fritz József – társunkat.

Pezsgőt bontottunk, műsort adott a dalkör, Csizmadia György és Farkasné Gyöngyi.

A mezőfalvi klubbal Szarvasra kirándulhattunk.

November 22-én Székesfehérváron megtekintettük a Munkácsy-kiállítást.

Meghívást kaptunk a rácalmási Napfény nyugdíjas klubtól zenés-táncos vacsoraestre.

A dalkört a pentelei klub vezetője, Szabó Tamás várta vendégségbe.

December 10-én, a Civil adventen forralt borral, teával, zsíros kenyérral és süteménnyel vártuk a fálubelieket.

**Póla Imréné
a klub elnöke**

Megrendülve búcsúzzunk Szabó Tünde klubtársunktól, akit édesanyjával, Szabó Mihálynéval együtt helyeztek örök nyugalomba.
Szeretettel őrizzük emléküket.

Tájékoztató a Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtár év végi nyitvatartásáról

Könyvtári részlegünk 2023. december 21 – 2024. január 01.

közötti időszakban zárva tart,

Ezt követően 2024. január 02-től várjuk újra az olvasni vágyókat.

A művelődési ház 2023. december 24 - 2024. január 01.

közötti időszakban zárva tart.

Ezt követően 2023. január 02 -án 13 órától várjuk újra Vendégeinket a művelődési ház programjaira.

Vendégségben voltunk

Október 27-ére különleges meghívás érkezett a Fontana Női Karhoz.

A dunaiújvárosi, 40 éves jubileumát ünneplő László Imre Nótaklub, a műfajában igen sokszínű, neves művészek közreműködésével, gálaműsort rendezett az ünnep alkalmából.

A magyar nóták nem tartoznak a repertoárunkba, ezért kicsit meglepődünk a felkérésen, de a Klub elnöke, Rauf Pál, meglepetésvendégként, a műsor második részét megnyitni hívott meg minket.

Izgalom, öröm, szorongás, vidámság!

Nagy kihívás és egyben nagy megtiszteltetés számunkra a Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza nagyszínpadán, teljes telt ház előtt énekelni. Mintegy átmenetként a népdal és a komponált magyar nóták között, legkedvesebb többszólamú népdalfeldolgozásainkból nyújtottunk át egy csokrot az ünnepeltnek, boldog születésnapot kívánva!

Szilágyiné Kárpáti Éva

Református hírek

Szeretettel köszöntjük a község lakóit!

Röviden szeretnénk beszámolni örömeinkről és terveinkről. Isten kegyelméből gyülekezeti házunk szigetelésen és külső felújításon mehetett át, melynek további hasznos és látványos folytatása a jelenlegi hátsó terasz rész téliesítése.

Istentiszteleti alkalmaink szeptember óta újra 10 órakor kezdődnek, ahova szeretettel várjuk a családokat is. Kéthetente biztosítjuk a gyermekfelügyeletet is az istentisztelet ideje alatt.

Fiataloknak kéthetente, pénteken 15 órától tartjuk a konfirmációs képzést, melynek végén, tavasszal a református közösség hivatalos tagjává válnak majd.

December folyamán ekkor találkozhatunk:

– az adventi ablak díszítésnél szeretnénk kedveskedni a hozzánk betérőnek

– minden vasárnap 10 órakor Zrínyi utcai gyülekezeti házunkban

– december 24-én 16:00 órakor szentesti istentisztelet (ennek helyéről gyülekezetünk facebook oldalán leszünk értesítéssel)

– 25-én 10 órakor úrvacsorával egybekötött ünnepi istentisztelet

– 31-én 10 órakor óévi istentisztelet

Bízunk abban, hogy akár az idei év maradék heteiben, akár a jövő évben lesz alkalmunk találkozni, ismerkedni, barátságokat kötni. Térjenek be hozzánk!

Várjuk Önöket szeretettel!

Kovács Henrietta Judit
református lelkész

Tibold Katalin kiállítása a Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtárban

Zsúfolásig megtelt a november 17-i kiállítás-megnyitón a Palágyi József Művelődési Ház Könyvtára. Rég látott ismerősök szeretettel köszöntötték Tibold Katalint abból az alkalomból,

hogy először mutatkozott be Nagyvenyimen.

A magát csak festőként említő amatőr alkotó számos képe közül őszi és téli tájképeit láthatták a megnyitó vendégei, Juhos Melinda harmonikaművész játékával kísérve. Szöllősiné Eisler Mariann tolmácsolásában hallhatott a közönség Braun Rózsa költőnő Tibold Katalin által válogatott verseiből, akinek több költeményét olvashatták az öt megihlető festmények mellett. Nem csupán festményeit, de négy évvel ezelőtt indult festői pályájának kibontako-

zását bemutató kiadványokat, emlékeket, elismeréseket is bemutatja ez a kiállítás.

Szerteágazó érdeklődése mindig új lehetőségeket, kapcsolatokat keres, így az online térben és személyesen is folyamatosan építi kapcsolatait. Több mint 400 verset írtak fest-

ményeihez az alkotócsoportokból, amelyeknek maga is tagja. Célja megegyezik az őt 2023. tavaszán soraiába fogadó Római Sas Lovagrend törekvéseivel: Lovag Tibold Katalin alkotásaival és más kortárs alkotók munkáinak bemutatásával szeretné szebbé tenni világunkat.

IMPRESSZUM

Mi újság Nagyvenyimen?

Alapító: Nagyvenyim Nagyközség Önkormányzata. Lapnyilvántartási szám: B/PHE/860/F/92. A kiadó: Nagyvenyim Nagyközség Önkormányzata. 2421 Nagyvenyim, Fő u. 43. Tel.: 25/507-460. e-levelcím: hivatal@nagyvenyim.hu

A kiadásért felelős: Vargáné Kaiser Katalin. e-levelcím: polgarmester@nagyvenyim.hu. A szerkesztésért felelős: Mogyorós Mária. Tel.: 25/506-220.

Szerkeszti: Palágyi József Művelődési Ház és Könyvtár szerkesztőbizottsága. E-levelcím: muvhaznagyvenyim@gmail.com

Készült: 1500 példányban, 2023. 12. 14. Nyomda: Rolling Nyomda Bt. Dunaiújváros. A sokszorosításért felelős: Rozsnyai Zoltán. Megrendelés száma: 05/MÚN/2023.

Köszönjük Támogatóinknak,
hogy 2023 -ban is segítették munkánkat!

Minden kedves Ismerősnek
békés, meghitt, szeretetteli karácsonyt
és Boldog Új Évet kívánunk!

Palágyi József Művelődési Ház
és Könyvtár dolgozói

„A gazdasági aktivitás javítása a térségi termékkála fejlesztése érdekében”

VP6-19.2.1.-63-1-17

Pályázó neve: Clearlake Consulting Kft.

Elnyert összeg: 6.000.000 Ft

Pályázat címe: Telephelyfejlesztés, a vállalkozás erősödését célzó fejlesztések megvalósítása.

Projekt rövid összefoglalója: Vállalkozás erősödését célzó fejlesztések megvalósítása. A Clearlake Consulting Kft. 2018. ban kezdte meg működését és a cég erősödése és a versenyben maradása érdekében fejlesztések szükségesek, ami érdekében az alábbi beruházásokat eszközölte: eszközbeszerzés, programok beszerzések, egyedi szoftverfejlesztés, irányítási rendszer bevezetése, és marketing tevékenységek.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió

Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

Adventi programjaink a Közösségi Házban (Fő utca 16/1.)

I. December 03. 16:00 órától:

A Nagyvenyimi Nefelejcs Óvoda és Fecskefészek Bölcsőde
gyermekének és óvónőinek ünnepi műsora.
Jótekonysági vásár az óvoda javára
Közös gyertyagyújtás

II. December 10. 14:00 órától

Civil advent - kézművesvásárral, játszóházzal
14:00 órától Grincs - zenés gyerekelőadás
15:00 órától Karácsonyi dallamok a
Szent Cecilia Ének- és zenekar, a
Fontana Női Kar és az Aranydaru Dalkör műsora
Közös gyertyagyújtás
Az Arany Daru Nyugdíjas Klub
zsíroskenyérrel teával, forralt borral és süteménnyel
várja az ünneplőket

III. December 17. 16:00 órától

A Nagyvenyimi Kossuth Lajos Általános Iskola
tanulóinak adventi műsora
Jótekonysági süti vásár

Helyszín: Kossuth Lajos Általános Iskola tornaterme
A műsort követően közös gyertyagyújtás a Közösségi Háznál

Idősek Karácsonya

December 21. 15:00 órától

Farkas Erik és Polgár Lilla zenés karácsonyi műsora
A műsort követően süti uzsonnára várjuk a szépkorúakat

IV. December 23. 16:00 órakor

Közös gyertyagyújtás

